

Zguduitoarea poveste a unei adolescente dependente de droguri

Otilia BĂLINIȘTEANU – Ziarul Lumina 26 Martie 2010

Mirela are 17 ani și învață la un liceu de elită din Iași. Inteligentă, frumoasă, cu rezultate remarcabile la școală, pare o tânără căreia viața i-a surâs din plin. Și totuși, veți vedea, viața n-a fost deloc prietenoasă cu Mirela. De trei ani, adolescenta a alunecat pe panta periculoasă a drogurilor, crezând că uitarea de sine, starea de euforie și de inconștiență pe care substanțele respective i le confereau o vor ajuta să treacă ușor peste povestea tristă a existenței sale. De la rău a ajuns însă la mai rău. Drogurile au transformat-o într-un soi de "robot", gata să facă orice pentru a mai obține o doză, înlănțuind-o în cele mai cumplite stări pe care aceste substanțe le pot produce: dependența și sevrajul. Asemeni ei sunt alte mii de tineri anonimi ai României, amăgiți de mirajul efemer al ierburilor de la "magazinele de vise".

De un an fata încearcă să renunțe la droguri, ajutată de specialiștii din cadrul "Centrului de consiliere individuală și de grup și reabilitare persoane cu dependențe de alcool și alte droguri" din cadrul Fundației "Solidaritate și Speranță" a Mitropoliei Moldovei și Bucovinei. A ajuns aici adusă de doamna dirigintă, îngrijorată de schimbarea radicală pe care o observase la Mirela. Dintr-o adolescentă veselă, implicată în activitățile școlare, cu note foarte bune, tânăra ajunsese de nerecunoscut: era mereu cufundată într-o lume numai a ei, neatentă la ore, cu note din ce în ce mai mici și tristă, tulburător de tristă.

Povestea Mirelei C. e una complicată, ca, de altfel, toate poveștile de viață ale tinerilor care apelează la droguri ca la o "soluție finală". S-a născut dintr-o greșală de tinerețe a părinților: mama a rămas însărcinată și a ținut ascunsă situația față de cel pe care și-l dorea drept soț, acesta a abandonat-o, în cele din urmă, din cauza sarcinii, iar Mirela s-a născut fără să fie dorită de nici unul dintre părinți. Foarte rapid, mama s-a aruncat în brațele alcoolului, uitând de sine, de copil, de frustrări, de neîmpliniri.

Fetița a crescut mai mult lângă bunica, însă copilăria ca și adolescența i-au fost marcate de episoadele de beție cruntă ale mamei, de bătăile pe care aceasta i le aplica cu regularitate, de singurătate, de tristețe, de o lume care părea să-i fi fost ostilă încă de la naștere. *"Tatăl ei este acum profesor la o universitate din vestul Europei, însă n-a recunoscut-o niciodată, din teama de a nu-și păta imaginea. Mama este alcoolică, iar bunica este bătrână și foarte bolnavă acum. Mătușile ei o jignesc permanent. Degeaba învață bine; nimeni nu se interesează de notele ei, de situația ei, nimeni nu o laudă măcar o dată. Cu toate problemele pe care le-a avut cu drogurile, a încheiat semestrul cu 9,80. Și doar noi, cei de la centru, am felicitat-o"*, explică Otilia Șarban, consilierul de adicție care se ocupă de cazul Mirelei.

Nevoia de a fi înțeleasă de cineva, de a primi atenție și afecțiune, de a avea cu cine sta de vorbă, iată doar câteva dintre cauzele care au împins-o pe Mirela către adolescenții de vârsta ei, către un anturaj. Iar ca să intre în acest anturaj a trebuit să facă ce făceau și ceilalți, adică să se drogheze. Așa a început totul.

De la Tusin la etnobotanice și marijuana

Dependența de droguri s-a instalat treptat. Pe la 14 ani a început să ia doze mari de Tusin Forte, un medicament care se administrează, în mod normal, în caz de răceală. Lua pastile din dorința de a uita de toate. Apoi, treptat, dozele au început să crească. În anturajul în care intrase i se spunea "Regina", pentru că lua cele mai multe pastile (8-13 comprimate într-o singură doză) și era cea mai rezistentă. Ajunsese ca drogurile să-i țină și de foame, și de sete, și de somn. Din cauza medicamentelor luate în cantități atât de mari, a început să aibă probleme cu stomacul.

După medicamente, în anturajul în care intrase a venit "moda" plantelor entobotanice. "A început să fumeze astfel de ierburi, iar multe dintre țigări erau făcute de prietenii ei, în diferite combinații periculoase. Apoi a ajuns și la marijuana, dar nu a consumat mult timp, pentru că, cu cât consumul s-a accentuat, cu atât intervenea

egoismul din partea așa-zisilor prieteni, care nu-i mai dădeau drogurile gratis, ca până atunci. Iar ea nu și-a mai permis să-și cumpere. Timp de un an, consumul, în cazul ei, a mers în paralel cu terapia. Consuma droguri, se abținea două-trei săptămâni și iar recădea", își amintește consilierul de adicție.

Grelele încercări ale recuperării

Otilia Șarban se ocupă de Mirela din momentul în care a ajuns la centru, în urmă cu un an. Au urmat împreună un parcurs sinuos, cu recăderi frecvente, cu renunțarea fetei de a mai lupta să iasă din mrejele drogului. Însă, niciodată adolescenta nu a fost abandonată de consilierul său, așa cum, de altfel, se procedează cu toate persoanele dependente care ajung la centru. *"Cazul Mirelei este unul foarte greu. A avut o perioadă de abținere chiar și jumătate de an, apoi a recăzut. Dacă treceau două săptămâni și nu ajungea la centru, o sunam. Uneori era drogată; o recunoșteam după vocea lentă, după pauzele pe care le făcea în vorbire, după felul în care râdea; există niște semne pe care noi le recunoaștem.*

Ceea ce pe ea a mirat-o foarte tare a fost faptul că după fiecare recădere noi o primeam la fel; nu o criticam, nu o judecam, nu o jigneam, nu o puneam la zid. Era ceva incredibil pentru ea să vină să găsească aceeași atitudine, același zâmbet, aceeași înțelegere. Acum iarăși este într-o perioadă de abținere de șase luni", povestește consilierul tinerei.

"Cel mai mult îmi doresc să am un copil care să nu se drogheze..."

Mirela, mărturisindu-și propria dramă: "Mama este alcoolică și nu s-a preocupat mai niciodată de mine și mereu mi-am căutat anumiți prieteni pe care să-i simt foarte aproape, de care mă simțeam la un moment dat dependentă. Aceștia consumau droguri și așa am început și eu. Mai întâi cu pastile, pe la 14 ani. După aceea nu m-am mai drogat o perioadă, iar pe la 16 ani am început să mă droghez constant. Consumam în fiecare zi supradoze de pastile și "iarbă". Ne distram în acest fel și uitam de probleme. Mi se părea că e singurul mod prin care puteam să evadesc de tot ce pățeam acasă, de tot ce mi se întâmpla. Vedeam totul ca pe o escapadă. Apoi, am avut foarte multe dezamăgiri din partea prietenilor, pentru că atunci când te droghezi nu ești o persoană constantă; asta am învățat și aici, la Fundație: astăzi spui un lucru, mâine poți să-l negi..."

Eram o persoană complet diferită de cea care sunt acum. Eu și prietenii mei eram într-o lume a noastră, diferită de a celorlalți: noi și drogurile. Nu prea mă interesa cum arăt, eram doar preocupată cum să mai fac rost de bani să mai iau niște pastile sau, eventual, cum să mă întâlnesc cu prietenii mei. Mă interesa doar părerea lor; erau pentru mine frați, surori, tați, mame. Eram, de fapt, o persoană dependentă. Am ajuns la centru adusă de doamna dirigintă. Am un an de când vin aici și șase luni de abținere. A fost foarte greu: veneam aici, spuneam că nu mai iau nimic și a doua zi mă apucam din nou. O perioadă de timp n-am reușit nimic; nu mă puteam abține. Veneam la centru doar de dragul doamnei diriginte. Nici nu consideram că sunt dependentă, până într-o zi... Ajungeam acasă, mama era beată, făcea scandal și eu mă drogam din nou, ca să uit, să nu mai știu nimic din ce se întâmpla. Apoi au aflat și nașii mei, din Italia, și m-au luat acolo. Cu ajutorul lor și al celor de la centru am reușit să mă las. Drogurile sunt dure; am prieteni care, acum, din cauza prafurilor de la weed shop sunt total alte persoane: spun că drogurile îi distrug, îi omoară; nu-i mai recunosc.

Îmi aduc aminte prin ce-am trecut eu și n-aș mai dori nimănui așa ceva. Pastilele îmi dădeau o stare de euforie, uitam absolut totul. Dar apoi, când mă trezeam, mă loveam de realitate. "Iarba" îți dă, la fel, o senzație de rău, după ce o fumezi, iar prafurile sunt energizante: te simți bine la început, însă, după ce efectul trece, apare deprimarea. Îți sfătuiesc pe toți tinerii să nu încerce. După prima pastilă, după primul fum, vin altele, și altele și n-o să se mai poată opri. Și dacă treci printr-un sevraj, chiar trebuie să te

oprești. E lucrul cel mai groaznic: ai coșmaruri, simți că te duci într-o prăpastie, vrei să te trezești și nu poți, vrei să zgârii pereții... Nu vrei să mai știi de tine; vrei doar să te droghezi și cam atât. Eu eram foarte altruistă, încercam să-i ajut pe cei de lângă mine, pe prietenii mei, dependenți și ei. Însă am înțeles de la d-na Otilia că, dacă încerc să-i ajut pe ei, o să cad eu din nou. Și chiar nu-mi mai doresc asta. Mi-am dat seama că eu sunt cea mai importantă pentru mine acum. Mi-am dat seama că m-am schimbat. Încerc să fiu o persoană constantă, să iau decizii singură, să nu mai depind de alte persoane, să urmez Facultatea de Medicină în Italia și să lucrez. Și cel mai mult îmi doresc să am un copil care să nu se drogheze...".

Generația de victime ale "magazinelor de vise"

Povestea Mirelei se poate multiplica la nesfârșit în marile orașe ale României. Pentru că mii de tineri de vârste apropiate de a ei au trecut sau trec în momentul de față prin situații similare. Deși exista și înainte, consumul drogurilor a căpătat amploare în ultimii doi-trei ani, odată ce "magazinele de vise" au împânzit orașele reședințe de județ, în care există multe licee și universități. Din aceste magazine a pornit, de fapt, avalanșa dependenței de droguri printre adolescenți și tineri. Sub perdeaua legii, proprietarii acestor magazine vindeau, sub denumiri ce n-ar fi dat nimic de bănuț, și droguri ilegale, transformând în dependenți sute și mii de adolescenți naivi. Deși, oficial, aceștia nu sunt înregistrați în nici o statistică, fenomenul e vizibil în majoritatea liceelor din marile orașe, dar în mod special în liceele de artă. "Consumul s-a accentuat în mod special de doi ani încoace, de când cu weed shop-urile. De fapt, cu puțin timp înainte. Pentru că drogurile se vindeau inițial pe sub mână. După apariția acestor magazine s-au putut distribui "relaxat" și droguri ilegale, pe bază de "coduri". Lucrurile astea s-au întâmplat pentru că autoritățile nu au luat nici un fel de măsuri, iar tinerilor li se spunea, la magazine, că acele plante nu creează dependență, nu sunt droguri, ba chiar fac bine. Or, adolescenții sunt fragili, vulnerabili. S-a constatat că, cu cât consumul începe mai devreme, cu atât recuperarea este mai dificilă, pentru că adolescentul respectiv este afectat emoțional și se creează un blocaj la nivelul psihicului său", apreciază consilierul de adicție Otilia Șarban.

"A scoate din negare o persoană dependentă este cea mai mare reușită pentru un preot"

În procesul lung de recuperare a unui adolescent dependent de o anumită substanță adictivă, nu numai consilierul de adicție are un rol important, ci și preotul din comunitatea din care face parte respectivul tânăr. Pe lângă consilierea spirituală, acesta trebuie să îi ofere unui adolescent cu probleme șansa de a-i asculta, în tăcere, povestea. Pentru că dependentul are nevoie să fie înțeles, nu să i se țină morală; să fie ascultat, nu să fie judecat; trebuie ajutat, nu stigmatizat.

"A scoate din negare o persoană dependentă este cea mai mare reușită pe care o poate avea un preot. Dar nu-i ușor, pentru că dependentul trebuie să vadă că preotul îl înțelege. El nu are nevoie de un judecător, nu are nevoie de un acuzator, nu are nevoie, poate, nici de un preot. Are nevoie de cineva care să-l înțeleagă, să simtă că-l înțelege. Dacă preotul vine cu o atitudine moralistă, așa cum din păcate există această deformare la mulți dintre noi, n-o să reușim să-i ajutăm cu adevărat. Preotul trebuie să fie un bun ascultător, nu un bun vorbitor, așa cum e obișnuit să fie. De altfel, principala calitate a unui consilier de adicție este aceea de a fi un bun ascultător, o calitate foarte rară astăzi", susține pr. Iulian Negru, coordonatorul "Centrului de consiliere individuală și de grup și reabilitare persoane cu dependențe de alcool și alte droguri" din cadrul Fundației "Solidaritate și Speranță" a Mitropoliei Moldovei și Bucovinei.

Părinții trebuie să învețe să comunice cu proprii copii

Așa cum am înțeles cu toții din trista istorie a Mirelei, cei mai mulți dintre tinerii care ajung să se drogheze recurg la respectiva substanță ca la un "surogat al dragostei părinților". Un înlocuitor care suplinește, pentru câteva momente, dragostea și înțelegerea pe care părinții ar fi trebuit să o reverse, la timp, asupra lor. "Golul" pe care un părinte ar trebui să-l umple frumos în procesul de creștere și educare al unui copil e principala cauză invocată de aceștia în ședințele de consiliere: din cauza "golului" se plictisesc, nu au pe cine întreba ceva, nu au cui să ceară o soluție potrivită într-o situație problematică, nu au cui cere un sfat, nu au pe umărul cui plânge. Un fragment din mărturia Mirelei spune totul despre lipsa de comunicare dintre părinți și copii: "Mama mea suferă de alcoolism; nu mi-e rușine să recunosc. Acest lucru mi-a dat toată viața peste cap. Am fost crescută de bunica, nașii și mătușile mele cu dragoste, dar acest lucru nu a fost de ajuns. Am simțit mereu nevoia de mamă, de vorbele ei dulci, de sfaturile și îmbrățișările ei calde, în schimb nu am avut parte decât de scandaluri, bătaie și jigniri. Sunt momente în care mi-aș dori să fiu singură pe lume, iar alteori mi-aș dori ca mâna protectoare a tatălui meu să mă apere de bătaiele crunte ale mamei. Mi-aș fi dorit măcar o explicație pentru abandonul său, o îmbrățișare, un sărut pe frunte sau măcar o vorbă bună...".

Un singur psiholog în școală nu e de ajuns

Veți spune că școala poate suplini cu succes măcar o parte din carențele de educație ale tinerilor. E drept, însă nimeni, absolut nimeni, nu poate înlocui o mamă sau un tată. "Un singur psiholog într-o școală sau un liceu e mult prea puțin. Nu are timp să evalueze sau să discute personal cu fiecare elev. Și nici nu există o comunicare profundă, largă, între diriginți, cadre didactice și psiholog", consideră Nicoleta Bujoreanu, psiholog în cadrul centrului.

În astfel de cazuri disperate, al căror număr crește, din păcate, de la o zi la alta, nici o soluție nu e acoperitoare. De aceea, autoritățile, școala, biserica și comunitățile ar trebui să se implice serios, să pună umărul pentru a salva de la pierzanie o generație întreagă. Riscul există, o spun specialiștii, iar statisticile neoficiale arată cutremurător.

Așadar, dacă suntem părinți, să ne gândim mai mult la copiii noștri, să ne facem timp pentru ei, dacă suntem profesori, să ne apropiem cu tact și răbdare de elevii noștri, să-i înțelegem și să-i ajutăm, iar autorităților să le cerem, cu toții, mai multă responsabilitate, mai multă fermitate, legi aspre pentru sancționarea dealerilor de droguri, campanii solide de prevenire a consumului de substanțe adictive și programe eficiente pentru recuperarea dependenților.